

РЕШЕНИЕ

№ 118

гр. Б., 06.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – Б., ТРЕТИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,
в публично заседание на осми февруари през две хиляди двадесет и четвърта
година в следния състав:

Председател: Петър Узунов

Членове: Вера Коева
Емилия Дончева

при участието на секретаря Катерина Пелтекова
като разгледа докладваното от Вера Коева Въззивно гражданско дело №
20231200501234 по описа за 2023 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по въззивна жалба с вх. № 22718/08.11.2023 г., подадена от „Б.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. Б., ул. „С.“ № 12, представлявано от управителя В.Б.Б., чрез адв. К. С., с адрес гр. С., ул. „С.“ № 58Б и по въззивна жалба с вх. № 23316/15.11.2023 г. е подадена от В. О. М., ЕГН *****, с адрес гр. Б., ул. „П.“ № 44, чрез адв. С. А., с адрес гр. Б., ул. „П.“ № 8, и двете против Решение № 678/19.10.2023 г., постановено по гр. д. № 346/2023 г. по описа на РС - гр. Б..

С въззивната жалба, подадена от „Б.“ ЕООД, подробно са изложени съображения за незаконосъобразност, неправилност и необоснованост на първоинстанционното решение в частта, с която дружеството е осъдено на основание чл. 200 от КТ да заплати на ищеца В. О. М. сума в размер на 6 000 лв., представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди от трудова злополука, настъпила на 13.09.2022 г. Иска се отмяна на първоинстанционното решение в обжалваната част и постановяване на ново, с което искът да се отхвърли като неоснователен, евентуално да се намали

оП.еното обезщетение за неимуществени вреди.

Изтъква се, че ищецът не е установил причинната връзка между трудовата злополука и сочените неимуществени вреди, както и настъпилата на 13.09.2022г. травма, като се анализира заключението на съдебно - медицинската експертиза. Оспорва се механизма на злополуката и се поддържа при евентуалност възражението за съпричиняване на вредоносния резултат от ищеца. Поддържа се, че оП.ения размер на обезщетението е завишен, несъобразен с критериите за справедливост по чл.52 ЗЗД и съобразно събраните доказателства, поради което се сочи, че обезщетението следва да се намали с 90 %, съобразно проявената от ищеца съзнателна и груба небрежност за причиняване на вредоносния резултат.

При поддържане на възражения и оспорвания в горната насока се иска отмяна на решението в обжалваната част и отхвърляне на иска в уважения размер или намаляване на присъдения размер обезщетение. Не се сочат доказателства и няма искания за събиране на такива.

С въззивната жалба, подадена от В. О. М., първоинстанционното решение се обжалва в частта, с която е отхвърлен предявеният иск с правно основание чл. 200 от КТ за разликата на сумата от 6 000 лв. до предявения размер от 20 000 лв. Твърди се, че решението в отхвърлителната част е незаконосъобразно и неправилно. Иска се отмяна на обжалваното решение в тази част и уважаване на иска в пълния заявен размер.

Оспорва се извода на съда за съпричиняване на резултата от ищеца и при проявена от него груба небрежност, като се сочат конкретни доводи в тази насока.

С въззивните жалби не са направени доказателствени искания и такива за събиране на нови доказателства.

Преписи от въззивните жалби са връчени на всяка от насрещните страни, които са подали отговори, в които поддържат оспорванията и възраженията в жалбите си.

Пред въззивната инстанция не са събирани нови доказателства.

Анализът на събраните пред първата инстанция писмени, гласни доказателства и съдебно – медицинска експертиза, с фактическите доводи на страните, сочи на установено следното:

Производството пред първоинстанционният съд е образувано по искова молба от В. О. М., ЕГН *****, постоянен адрес: гр. Б., ул. „П.“ №44, чрез пълномощника адв. С. А., с която против „Б.“ ЕООД, гр. Б., ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. Б., ул. "С." № 12, представлявано от В.Б.Б. – управител е предявен осъдителен иск – за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 20 000 лв., обезщетение за претърпени неимуществени вреди от трудова злополука, настъпила на 13.09.2022г., ведно със законната лихва, считано от 13.09.2022г. до окончателното погасяване – правно основание чл.200 КТ.

Ищецът твърди, че е работил при ответното дружество на трудов договор и на длъжността сметосъбирач, когато на 13.09.2022г., около 09:20 часа, когато бил на смяна, по време на работата му като сметосъбирач претърпял трудова злополука, изразяваща се в затискането на десния му крак в сметосъбирачния автомобил при маневра на заден ход, вследствие на което получил открита рана в областта на десния глезен. Твърди, че с Разпореждане №5104-01-47/11.10.2022г., влязло в законна сила на 29.10.2022г., ТП на НОИ гр.Б. приело, че се касае за трудова злополука по смисъла на чл.55 ал.1 КСО, като на това основание обосновава правен интерес от предявяване на осъдителен иск срещу работодателя за заплащане на обезщетение за претърпени от трудовата злополука неимуществени вреди в размер на 20 000 лв.

Ответната страна оспорва иска. Признава фактът, че ищецът е бил негов служител на длъжността сметосъбирач, с който е имал сключен трудов договор към процесната дата. Оспорва ищецът да е претърпял злополуката при или при повод изпълнение на трудовите му задължения, както и че е налице причинно-следствена връзка между инцидента и здравословното състояние на ищеца. Прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищеца. Излага и подробни доводи за наличието на груба небрежност, допусната от ищеца, с която е допринесъл за трудовата злополука. На основание чл.200, ал.3 КТ иска намаляване на присъденото обезщетение с полученото обезщетение за временна нетрудоспособност.

С обжалваното и от двете страни решение искът е уважен частично – за сумата от 6 000 лв., като за целият поискан размер от 20 000 лв. е отхвърлен като неоснователен. Основните аргументи на съда, за да оП.и и присъди този размер са, че са налице в кумулативност всички елементи от фактическия

състав на имуществената отговорност на работодателя по чл.200, ал.1 КТ, определен е размер на обезщетението по справедливост по чл.52 ЗЗД в размер ан 12 000 лв., но същото е намалено на половина, при прието от съда поведение на работника, при настъпване на травматичното увреждане, при условията на груба небрежност и на това основание по чл.201, ал.2 КТ е намалил така оП.еното обезщетение при приет процент на съпричиняване на вредоносния резултат от работника на 50 %.

По делото между страните не са спорни следните факти, а именно, че към процесната дата - 13.09.2022г. са се намирали в безсрочно трудово правоотношение, по което ищецът е заемал длъжността сметосъбирач, а ответното дружество – е имало качеството на работодател.

Работодателят е издал инструкция за безопасна работа на сметосъбирачи/сметосъбирачен автомобил от 14.01.2014г., според която в т.16 е разпоредено - возенето на сметосъбирача на камиона следва да става само и единствено на предназначения за това подвесни степенки при спазването на правилото на трите точки.

На ищеца е бил проведен начален инструктаж по безопасност и здраве при работа /служебна бележка № 1271/18.03.2019г./, както и последващи такива, видно от копия на Книги за инструктаж по безопасност и здраве при работа при ответника в периода 2019г. - 2021г. , с които доказателства следва да се счете за установен фактът, че ищецът е бил запознат с тази инструкция.

С Разпореждане № 5104-01-47/11.10.2022г. на ТП на НОИ гр.Б., на основание чл.60, ал.1 КСО декларираната от работодателя като осигурител злополука, станала на 13.09.2022г. е приета за трудова по чл.55, ал.1 КСО.

Разпореждането е било връчено на работодателя, няма данни по делото да е било оспорено от него по съответния за това ред и същото е отбелязано, че е влязло в законна сила на 29.10.2022г. В протокола за трудова злополука като причини за настъпването ѝ от инспекцията по труда са констатирала, че се касае до функция от кумулативно действащи поведенчески и когнитивни фактори, като на първо място пострадалият не е слязъл от машината на апарата на автомобила, въпреки че знае, че ще се извършва маневра на заден ход и осъзнава риска, останалите работници не предупреждаващ шофьора за това, а последният предприема маневра назад без да се убеди, че всички работници са слезли от автомобила.

За периода – 13.09.2022г. – 16.10.2022г. на ищеца е издаден болничен лист за временна нетрудоспособност, с отразена в него диагноза – открита рана в областта на глезена.

На 17.10.2022г., видно от амбулаторен лист – л.11 – РС, ищецът е посетил спешния център, като в документа като обективно състояние е отразено – болезнена подутина по латералната страна на дясна подбедрица. На ищеца е издаден последващ болничен за периода от 17.10.2022г. – 21.10.2022г.

Видно от епикриза – л.14 РС, е че на 20.10.2022г. ищецът е приет в болница П. Б. с диагноза – последици от открита рана на долен крайник. Според епикризата ищецът е останал за лечение в болницата за периода – 20.10.2022г. – до 24.11.2022г., като му е извършена оперативна интервенция под местна анестезия, с която чрез разрез е отстранен хематом. В епикризата е отразено, че лицето се изписва при добро общо състояние, като за периода от 20.10.2022г. – 08.11.2022г. му е издаден последващ болничен с диагноза – последици от открита рана на долен крайник.

За периода 09.11.2022г. – 08.12.2022г. на ищеца е издаден нов болничен, като на 08.11.2022г. отново е посетил спешния център, видно от амбулаторен лист от 08.12.2022г. /л.17-РС/, в който като обективно състояние е отразено добре зараснал оперативен цикатрикс в областта на дясна дистална подбедрица, болезнени движения в глезенна става.

Впоследствие за периодите – 09.12.2022г. – 07.01.2023г.; 08.01.2023г. – 06.02.2023г. и 07.02.2023г. – 08.03.2023г. на ищеца са издадени последващи болнични листа.

Представена е амбулаторен лист за преглед на ищеца на 13.03.2023г., в който като обективно състояние е отразено, че става дума за пациент в добро общо състояние, ходи самостоятелно, с накуцване, ограничени и болезнени движения в дясна глезенна става.

Със заповед № 012/15.03.2023г. трудовото правоотношение с ищеца е прекратено, считано от датата на издаване на заповедта, на основание чл.326, ал.1 КТ.

От удостоверение № 001-00160002/28.06.2023г. от ТП на НОИ Б. се установява, че на ищеца за периода от 09.2022г.- до 03.2023г. му е изплатена сумата от 4490,86 лв., на основание обезщетение за временна

нетрудоспособност.

От разпита на доведените от ответника свидетели - Г.М.Г. и М.Ф. О., се установява, че на 13.09.2023г., около 09:30-10:00 часа, в гр. Б., в ж.к. Е. на паркинга пред блок № 5, са работели заедно с ищеца В. М. на сметосъбирачен камион, като свидетелите Г. и О. се возили на степенките на сметосъбирачния камион, а ищецът бил седнал на машата (вилищата) на камиона. Шофьорът на камиона предприел маневра движение „назад“, за да можели сметосъбирачите да съберат боклука от кофите за боклук пред блока, като преди шофьорът да предприемел тази маневра свидетелите Г. и О. слезнали от степенките на камиона, като отишли до кофите за боклук. През цялото време на движението на камиона назад ищецът М. останал на машата (вилищата) на камиона, въпреки че неговите колеги му казали да слезе , но той отказал да слезе. Свидетелите Г. и О. стояли до кофите за боклук, когато чули ищецът да викал силно от болка. Свидетелите видели, че ищецът е бил паднал на земята, като на единия му крак имал рана, като кракът му е бил изкривен. Шофьорът на камиона извикал Бърза помощ, която дошла на място и транспортирала ищеца в болница. От показанията на свидетелите очевидци Г. и О. се установява, че през цялото време на инцидента ищецът е бил в съзнание, като си говорили с него. И двамата свидетели заявяват, че им е бил провеждан инструктаж един път в годината, с който им е било разяснено, че като сметосъбирачи следвало да се возили или в кабината на камиона, или на степенките, които са от двете страни на камиона. Въпреки тези инструкции на работодателя и двамата свидетели признават, че доста често и те се возили на вилищата на камиона, с която се събирал боклукът, тъй като така им е по-удобно, отколкото да са на степенките.

От разпита на доведените от ищеца свидетели - С.А.М. и Б.Н.Д. става ясно, че след болничен престой в период от 5 дни ищецът е бил изписан, като същият е бил гледан в дома си от съпругата му свидетелката С.М. и от приятеля му свидетеля Б.Д.. В период от около два месеца ищецът е бил на легло, като след това с помощта на патерици започнал постепенно да раздвижвал десния си крак. Установява се, че кракът на ищеца не е бил гипсиран, а бил само бинтован. Четвъртият месец след инцидента започнал да ходил сам и без патерици, но накуцвал. И към настоящия момент, когато имал претоварване при повече движение, куцал. След получената травма ищецът станал нервен и агресивен.

От заключението на съдебно-медицинската експертиза и от уточненията на вещото лице д-р К.А., направени при проведения му разпит в откритото съдебно заседание на 21.09.2023г., се установява, че при претърпяната злополука от притискане, удар от сметосъбираща машина ищецът е получил хематом на долна трета на дясна подбедрица, в областта на десен глезен. Става ясно, че хематомът на дясната подбедрица, глезен му е причинило временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Установява се, че на ищеца е било проведено четиридневно болнично лечение е направена инцизия на хематома, като са премахнати кръвните съсиреци. Проведено е било и медикаментозно лечение с антибиотик, антинеуретик и обезболяващ медикамент. След провеждане на болничното лечение са проведени и процедури, необходими за възстановяване - лечение е нискочестотно магнитно поле, лечение е ултразвук, Аналитична ЛФК, ЛФК с уреди. Според вещото лице медик обективно установеното увреждане - хематом във външната долна трета на дясна подбедрица не засяга сухожилия и кости, а представлява мекотъканно увреждане. В момента на получаване на травмата ищецът е изпитвал болка, която е продължила няколко дни, а впоследствие е имал такава при движение, включително и при ходене. Вещото лице е категорично, че раната, която представлява нарушаване целостта на кожата, така и хематома, като медико-биологична характеристика са временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Времето за оздравяване на такива травматични увреждания е около 3 седмици, като ако се приеме, че има малко по-тежко увреждане от обичайните, оздравяването е за четири седмици. Според вещото лице, тъй като уврежданията са били мекотъканни, белегът на оперативната рана е зараснал първично и се очаква, пострадалият да е напълно възстановен към днешна дата. Вещото лице е установило, че никъде в медицинската документация по делото не е споменато, че са засегнати стави, кости, мускули, сухожилия и мускулни групи. От обясненията на вещото лице в съдебно заседание става ясно и че сбъркана първоначалната диагноза, тъй като некоректно е била записана диагноза - „открита рана в областта на глезена“, но по принцип рана, която не засяга тъка, мускули, сухожилия, не може да причини трайно затруднение в придвижването, както и вещото лице не може да даде категоричен отговор, че именно пир такъв вид мекотъканни рани се поучават като усложнения хематоми.

Така установеното от фактическа страна, сочи на следните правни изводи:

Въззивните жалби и на двете страни са постъпили срока за обжалване по чл. 259, ал. 1 ГПК, от легитимирани страни, срещу подлежащ на инстанционен контрол съдебен акт в частите, в които тезите на всяка от страните не са уважени, поради което следва да се сметат, че са процесуално допустими.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата, с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато служебно следва да следи за интереса на някоя от страните /т. 1 от ТР № 1 от 09.12.2013 г. по т. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС/.

При служебна проверка въззивният съд установи, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо, поради което следва да бъдат обсъдени доводите на жалбоподателите, относно правилността му в оспорваните от всяка от страните части на поддържаните в жалбите основания.

От работодателя се оспорва изобщо фактът на възникване на трудова злополука, оспорва се механизма на настъпването ѝ, причинната връзка между нея и сочените неимуществени вреди, поддържа се тезата, че работникът е проявил груба небрежност, поради което дължимото обезщетение следва да се увеличи оП.еният от първоинстанционният съд процент за съпричиняване на вредоносния резултат от 50 % на 90 %, съобразно проявената от ищеца съзнателна и груба небрежност.

С въззивната жалба, подадена от В. О. М., първоинстанционното решение се обжалва в частта, с която е отхвърлен предявеният иск с правно основание чл. 200 от КТ за разликата на сумата от 6 000 лв. до предявения размер от 20 000 лв. Основното възражение е относно извода на съда за съпричиняване на резултата от ищеца и при проявена от него груба небрежност, като се сочат конкретни доводи в тази насока.

При тези конкретни оспорвания и на двете страни, съдът излага следните съображения:

Съгласно чл. 200, ал. 1 от КТ, за вреди от трудова злополука или

професионална болест, които са причинили временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто или смърт на работника или служителя, работодателят отговаря имуществено независимо от това, дали негов орган или друг негов работник или служител има вина за настъпването им.

На основание чл. 55 от КСО, трудова злополука е всяко внезапно увреждане на здравето станало през време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието, когато е причинило временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност или смърт.

За основателността на иска по чл. 200, ал. 1 от КТ оП.ящо е наличието на трудово правоотношение към момента на настъпване на трудовата злополука, увреждане на работника, неблагоприятният резултат да е настъпил през време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и причинната връзка между увреждането и резултата /резултатът трябва да е пряко следствие от внезапното увреждане на здравето, а не от други обстоятелства/. За да е основателен искът, следва кумулативно да са налице изброените предпоставки /Решение № 282 от 28.04.2010 г. на ВКС по гр. д. № 622/2009 г., III г. о., ГК, /. Отговорността е обективна и безвиновна и работодателят дължи обезщетение за всички претърпени от пострадалия работник вреди.

Неоснователно е оспорването на работодателя, че ищецът не е претърпял злополука при или при повод изпълнение на конкретно вменените му трудови му задължения. Съгласно трайно установената практика на ВКС наличието на трудова злополука като елемент от фактическия състав на имуществената отговорност на работодателя по чл.200 КТ се установява по реда оП.ен в чл.57 и сл.КСО и Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки/ДВ,бр.6/2000г/. Производството по установяване на трудовата злополука е административно, то се осъществява по предвидения в КСО и АПК ред, като влизат в сила акт, с който се приема за установена такава, има задължителна сила за работника, работодателя му и съда, касателно установяването на трудовата злополука, но не и относно механизма на причиняването ѝ, тъй като в противен случай законодателят нямаше да предвиди възможността на работодателя да прави възражения за съпричиняване в исковия процес, касаещ уреждане на

имуществените последици от претърпяната трудова злополука. В тази връзка е неоснователно е възражението на работодателя, че злополуката не е трудова. По делото като доказателство е представено и прието влязло в сила разпореждане, с което съответният компетентен орган, на основание чл.55 КСО е приел, че злополуката е трудова. Работодателят не е оспорел това разпореждане, поради което същото е влязло в сила и като влязъл в сила административен акт обвързва съда относно факта дали е станала злополука и нейният трудов характер /в тази насока е и съд.практика - Решение № 319 от 22.06.2010г. по гр.д. № 204/2009г., III г.о.; Решение № 31 от 2.02.2011г.по гр.д.№ 1894/09г., IV г.о. и Решение № 109 от 12.03.2012г. по гр.д. № 622/2011г. IV г.о./.

От събраните писмени и гласни доказателства се установява, че към датата на злополуката ищецът е получил рани в областта на глезените си и по – специално мекотъканна рана в областта на десния глезен. В тази връзка следва да се счете за приет и установен и фактът, че в резултат на настъпилата трудова злополука ищецът е получил мекотъканна травма на десния глезен, която е пряк резултат от увреждането, която обаче рана не е била свързана със засягане на стави, кости, мускули, сухожилия и мускулни групи. Вещото лице сочи още, че към момента на получаване на травмата ищецът е изпитвал болка, която е продължила няколко дни, а впоследствие е имал такава при движение, включително и при ходене. Вещото лице е категорично, че раната, която представлява нарушаване целостта на кожата, така и хематома, като медико-биологична характеристика са временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Времето за оздравяване на такива травматични увреждания е средно около 3 седмици, като ако се приеме, че има малко по-тежко увреждане от обичайните, оздравяването е за около четири седмици. Според вещото лице, тъй като уврежданията са били мекотъканни, белегът на оперативната рана е зараснал първично и се очаква, пострадалият да е напълно възстановен към днешна дата. Вещото лице не може да даде отговор за наличие на последващо влошаване на здравословното състояние на ищеца в областта на десния глезен, предвид данни за постъпването му в болница едва на 20.10.2022г. – т.е. почти един месец и няколко дни след датата на трудовата злополука и предвид данните за объркан код на диагноза и данни в медицинските документи, съставени след този период основно по данни, снети от ищеца, като пациент, вещото лице не

може да даде заключение, че се касае до влошаване на здравословното състояние на ищеца именно по повод на получена на 13.09.2022г. травма, т.е. от СМЕ не може да се установи от вещото лице по категоричен начин, че именно последващото постъпване на ищеца в болница близо месец след инцидента е свързано с влошаване именно на полученото при трудовото злополука увреждане, тъй като вещото лице сочи, че по принцип от неговата практика като лекар при такъв вид рани – меконтъканни не се получават хематоми. В разпита си в с.з. пред първоинстанционният съд вещото лице е изтъкнало, че по принцип не се получават хематоми при мекотъканни травми, при които както в случая няма данни да има засягане на мускули, сухожилия, кости и др. Ето защо настоящият състав счита, че от страна на ищеца не е доказано впоследствие наличието на допълнително и по –сериозно засягане /екцес/ на десния глезен, каквото е получил към датата на трудовата злополука и то да има пряка връзка с нея.

При така установените увреждания и причинната им връзка с трудовата злополука, дължимото обезщетение за неимуществени вреди следва да се оредели по справедливост – арг. чл.52 ЗЗД, като се съобразят всички обективни факти и обстоятелства, имащи отношение към оП.яне на справедливия размер обезщетение. Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, влошаване здравословното състояние, моралните, физически и психически страдания от осакатяването, нивото на възстановяване на пострадалия и т. н. (т. II от ППВС 4/1968 г.). Следва да се съобразят още тежестта на увреждането, продължителността на периода на възстановяване след него, степента и интензитета на конкретно изживените физически и емоционални страдания, стрес, психично натоварване и продължителността им, продължителността на временната неработоспособност на ищеца, неговата възраст и възможността за пълно възстановяване след претърпяната травма.

В случая ищецът не е получил увреждания опасни за живота и почти напълно се е възстановил от тях. Съдът отчита заключението на вещото лице А., че предвид възрастта му, проведеното лечение и естеството на травмата, той се е възстановил напълно. Съдът при оП.яне на обезщетението за неимуществени вреди взе предвид: вида и продължителността на търпените от ищеца болки-големия интензитет на болките непосредствено след

травмата /установен от показанията на свидетелите/, периода на неработоспособност на ищеца-около пет месеца, невъзможността да се обслужва сам , но за период от около 2- до три седмици, според обичайните по вид травми от такъв вид, според данните от вещото лице, но като съобрази и възрастта на пострадалия и прогнозата за по- бавното му възстановяване съдът намира, че справедливо по смисъла на чл. 52 от ЗЗД се явява обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000 лв. В тази връзка намира за основателно възражението на работодателя, че оП.еният размер неимуществени вреди съобразно критерия за справедливост е завишен. В случая съдът отчита, както обективните обстоятелства имащи отношение към завишаване на поискания размер, така и тези, свързани с намаляването му, както и като се съобрази социално –икономическата конюнктура в страната към датата настъпване на вредата, а така също и обичайните обезщетения, които според съдебната практика се присъждат при причиняване на мекотъканни травми на тялото, но не свързани със засягане на други органи по тялото, при липса на засягане на кости, сухожилия, мускули, както и при липса на данни за трайно и необратимо засягане на двигателната дейност на засегнатия крайник и при липса на данни за трайни последици като загрозяване, белег или др. такива.

При така оП.еното обезщетение за неимуществени вреди, съдът счита за неоснователно оспорването на ищеца, че не е проявил груба небрежност и същевременно за основателно възражението на работодателя за наличие на основание за оП.яне на по-висок процент съпричиняване на вредоносния резултат от работника.

С оглед на събраните по делото доказателства – гласни и писмени, следва да се приеме за установено и доказано възражението на работодателя по чл.201, ал.2 КТ - за съпричиняване на трудовата злополука от страна на ищеца поради допусната от него груба небрежност при осъществяване на трудовата му дейност.

По делото се установи по безспорен начин, че ищецът въпреки направените инструктажи за безопасна работа се е возил на машата /вилищата/ на камиона, което е изрично забранено за един работник или служител на длъжност сметосъбирач. Неоснователно е възражението на работника, че този начин на возене на сметосъбирачите било обичайна практика. Обичайно

установена практика, която е в нарушение на дължимото поведение и изрично направения инструктаж, не може да доведе до налагане на практиката като правило за поведение. Неоснователно е възражението, че на работника не е бил направен инструктаж, както и че същият касаел различна позиция от заеманата. От представените писмени доказателства от работодателя се установява обратното.

При трудова злополука обезщетението може да се намали, ако пострадалият е допринесъл за увреждането си, като е допуснал груба небрежност /Решение № 79/27.02.2012г. по гр.д. № 673/2011г., IV г.о., Решение № 291/11.07.2012г. по гр.д. № 951/2011г., IV г.о., Решение № 25/16.02.2016г. по гр.д. № 3233/2015г., III г.о., Решение № 252/30.09.2016г. по гр.д. № 1364/2016г., IV г.о. на ВКС и др./.

Груба небрежност, по смисъла на чл. 201, ал. 2 от КТ, е неполагане на дължимата грижа, която би положил и най-небрежният човек, зает със съответната дейност при подобни условия - при проявена от работника липса на елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност /Решение № 499 от 09.01.2012г. на ВКС по гр.д. № 1577/2010г., IV г.о., ГК, докладчик председателят С.Ц./. Небрежността ще е груба, когато работникът е съзнавал и предвиждал настъпването на вредоносните последици, но е мислел да ги предотврати /Решение № 1026 от 18.12.2009г. на ВКС по гр.д. № 4001/2008г., IV г.о., ГК, докладчик председателят Л.Р./. Така, когато при трудовата злополука има съпричиняване при допусната груба небрежност отговорността на работодателя трябва да се намали в съответната степен. Степента се оП.я от обективното съотношение на допринасянето за трудовата злополука с оглед на всички конкретни факти и обстоятелства, които представляват и критериите за намаляване на обезщетението. Грубата небрежност на пострадалия е предпоставка за компенсация на вините, но критерий при оП.яне на процента на съпричиняване е конкретният принос на увредения. Поради това, колкото повече едно лице е допринесло за настъпването на вредата, толкова по-голямо трябва да е неговото участие в обезщетяването ѝ /в този смисъл е Решение № 58 от 20.04.2018г., постановено по гр.д. № 2037/2017г. по описа на ВКС, III г.о., ГК/.

В решение № 290 от 18.11.2015 г. на ВКС по гр. д. № 15/2015 г., IV г. о.,

ГК, постановено на осн. чл. 290 ГПК, по въпроса относно задължението на съда да изследва точното съотношение на приноса за настъпване на вредите от страна на пострадалия, ВКС приема, че в хипотезата на чл. 201, ал. 2 КТ, когато работникът с поведението си е допринесъл за настъпване на злополуката, съдът трябва да се изследва точно обективното съотношение на приноса на пострадалия. Съдът следва да изясни в какво се изразява проявената груба небрежност - кои действия са извършени при липса на елементарно внимание и при пълно пренебрегване на правилата за безопасност и в зависимост от това да оП.и степента на съпричиняване, респ. размера, до който следва да бъде намалено дължимото от работодателя обезщетение.

От гореизложеното следва, че нарушаването на изискванията за безопасност на труда от ищеца при проведен от работодателя инструктаж, е в пряка причинно-следствена връзка с увреждането, което обуславя наличието на груба небрежност от страна на работника, който не е положил дължимата грижа, каквато и най-небрежният не би положил в подобна ситуация, поради което при условията на чл. 201, ал.2 КТ дължимото обезщетение следва да се намали със 70%. За да се произнесе в този смисъл съдът съобрази, че на ищеца е бил проведен подробен инструктаж за безопасна работа и по-специално къде и по какъв начин следва да се осъществява возенето на сметосъбирачния автомобил. Въпреки това обаче на процесната дата ищецът се е возел на абсолютно забранено място. Както в исковата молба, така и впоследствие във въззивната жалба, ищецът изрично признава този факт, дори го оП.я като обичайна практика, отделно от това – според свидетелските показания на свидетели – очевидци ищецът е отказал да слезе от вилицата на автомобила, на който се е возел, въпреки, че е бил подканен двукратно и от двамата свидетели Г. и О. да слезе. С това си поведение същият е съзнавал, че поведението му създава потенциална опасност от възникване на инцидент, но въпреки това необосновано е считал, че ще предотврати евентуално настъпване на неблагоприятни последици. Допълнително се установява, че едва когато автомобилът започва да прави маневра на заден ход при движение на автомобила същият скача от него, с което е допълнително е допринесъл за вредоносния резултат, а именно като скача от автомобил в движение, при съзнаване, че автомобилът се движи. Скачане от автомобил в движение също е обстоятелство, което следва да се отчете като такова, имащо отношение към

извода за проявена от ищеца груба небрежност и да се отчете при оП.яне на конкретната степен на съпричиняване. Именно с това си поведение ищецът е проявил груба небрежност – като не е проявил елементарно старание и внимание, като са му били несъмнено ясни, че оП.ени негови действия /возене на забранено място, скачане от автомобила в движение, необоснован отказ да слезе от това място, въпреки изрична покана и предупреждение от останалите работници/, за които е бил инструктиран, но въпреки това са били предприети от него в нарушение на установените технологични правила и правила за работа.

Предвид изложеното съдът счита, че поведението на работника сочи висока степен на съпричиняване на вредите, настъпили изключително в резултат на проявената груба небрежност, поради което дължимото обезщетение от работодателя, носещ професионалния риск за травматичното увреждане, следва да бъде намалено, като се завиши оП.еният от първонистанционният съд процент на съпричиняване от работника от 50 % на 70%, което съотношение съответства в по-пълна степен на съпричиняването от страна на пострадалия. Това е така, защото ищецът сам се е поставил в ситуация на повишен риск. При грубо нарушаване на основните правила за безопасност и въпреки професионалния си опит /бил е на работа в ответното дружество със значителен стаж, както сам признава в исковата си молба и който факт не е оспорен от работодателя/, возел се е на място, забранено от работодателя, след като е бил изрично инструктиран, както и със скачане от сметосъбирачния автомобил, когато същият вече е бил приведен в движение при маневра на заден ход, като реди това е бил предупрежден от другите работници да слезе и същият е отказал.

Ето защо, съдът намира, че действията на ищеца изцяло покриват съдържанието на понятието „груба небрежност” по смисъла на чл. 201, ал. 1 от КТ - злополуката е настъпила поради допуснато от работника пренебрегване и неспазване на правилата за безопасност на труда и най-елементарни такива, като процентното му участие в съпричиняването следва да се завиши.

Неоснователно е оспорването на работодателя във връзка с неуважаване на възражението му по чл.200, ал.3 КТ.

Съгласно цитираната разпоредба работодателят дължи обезщетение за

разликата между причинената вреда – имуществена и неимуществена, включително пропусната полза, и обезщетението и/или пенсията по общественото осигуряване. По въпросът дали при оП.яне размера на дължимата от работодателя разлика съгласно чл. 200, ал. 3 КТ, следва ли и обезщетението за неимуществените вреди от трудовата злополука или професионалното заболяване да се намали с обезщетението и/или пенсията по общественото осигуряване?" е налице противоречива практика на състави на Върховния касационен съд, поради което е образувано т.д. № 1/2023г. по описа на ВКС, ГК за приемане на тълкувателно решение, по което все още няма произнасяне.

С оглед на противоречивата практика настоящия състав възприема тезата, съобразно становището на ВКС в следните решения - (Решение № 54/23.04.2019 г. по гр. д. № 3649/2018 г. на III гр. о. на ВКС и Решение № 43/08.02.2013 г. по гр. д. № 174/2012 г. на IV гр. о. на ВКС и др., според които хипотезата на чл. 200, ал. 3 КТ, е конкретизация на принципа за недопускане на неоснователно обогатяване. Такова е налице, когато за едно и също нещо се плаща два пъти.

Когато обезщетението от общественото осигуряване компенсира загубата на трудовото възнаграждение, то следва да се приспадне от присъденото обезщетение за пропуснати ползи, причинени от трудовата злополука и изразяващи се в неполучено трудово възнаграждение. Само в този случай неприспадането на сумата би довело до двойно плащане на едно и също основание и на едни и същи по вид вреди и съответно до неоснователно обогатяване. Обезщетението за неимуществени вреди компенсира причинените болки и страдания чрез предоставяне на други блага. Това обезщетение, съответно неимуществените вреди нямат връзка с обезщетението по общественото осигуряване, което компенсира загубата на трудовото възнаграждение, представляваща имуществена вреда от вида на пропусната полза. Поради това получаването на двете обезщетения - за неимуществени вреди по чл. 200 КТ и обезщетението от общественото осигуряване, компенсиращо загубата на трудовото възнаграждение, не е двойно плащане и не води до неоснователно обогатяване, тъй като се обезщетяват различни по вид вреди. Ето защо правилно не е уважено възражението на работодателя за намаляване на дължимото обезщетение за неимуществени вреди със сумата, получена от ищеца от НОИ, като

обезщетение за времето, през което е бил временно нетрудоспособен.

По разноските:

Предвид частичната основателност на въззивната жалба, подадена от работодателя обжалваното решение следва да се отмени и в частта, с която на основание чл.38, ал.2 ЗА на адв.С. А. е присъдено адвокатско възнаграждение в размер на 660 лв., като на това основание, съобразно чл.7, ал.2 от Наредба № 1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения ѝ се присъди сумата от 330 лв., съобразно с уважената част от иска. С оглед на уважения размер на иска, първоинстанционното решение следва да се отмени и в частта, с която работодателят е осъден да заплати по сметка на РС Б. сумата над 210 разноски по делото. Върху уважения размер дължимата от работодателя държавна такса е в размер на 120 лв., а от заплатените от тази страна 300 лв. /половината от заплатеното възнаграждение на вещото лице/, с оглед на уважения размер, тази страна дължи само сумата от 90 лв. за вещото лице или 210 лв. разноски, на това основание.

На основание чл.78, ал.3 ГПК, на работодателя от работника, се дължат разноски пред първата инстанция, съобразно с отхвърлената част от иска в общ размер от 1870 лв., поради което тази страна следва да се осъди да доплати разноски пред първата инстанция от още 120 лв.

Пред въззивната инстанция и двете страни са направили и поискали разноски. Работодателят е представил доказателства за направени такива от 120 лв. за заплатена държавна такса и 2200л в. за адв.възнаграждение. При неоснователност на оспорването за сумата над 3 000 лв., съобразно с отхвърлената част от иска на работодателя се дължат разноски в размер на 1972 лв.

С оглед на отхвърляне на въззивната жалба на работодателя за сумата до 3 000 лв. на пълномощника на работника адв.А., на основание чл.38 ЗА се дължи възнаграждение в размер на 330 лв., съобразно с уважената част от въззивната жалба.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 678/19.10.2023г., постановено по гр.д.№ 346/2023г. по описа на РС Б., в частта, с която искът за неимуществени вреди е уважен за сумата над 3000 /три хиляди/ лв. до присъдените 6000 /шест хиляди/ лв., в частта, с която на основание чл.38, ал.2 ЗА „Б.“ ЕООД е осъден да заплати на адв.С. А. сумата над 330 лв. адвокатско възнаграждение пред първата инстанция, както и в частта, с която „Б.“ ЕООД е осъден да заплати по сметка на РС Б. разноски за държавна такса и експертизи за сумата над 210 лв. и вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ като НЕОСНОВАТЕЛЕН предявеният от В. О. М., ЕГН *****, с адрес: гр. Б., ул. „П.“ № 44 срещу „Б.“ ЕООД, гр. Б., ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. Б., ул. "С." № 12, представлявано от В.Б.Б. – управител осъдителен иск за неимуществени вреди за сумата над 3 000 /три хиляди/ лева до присъдените 6 000 /шест хиляди/ лв., представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди от трудова злополука, настъпила на 13.09.2022г., ведно със законната лихва, считано от 13.09.2022г. до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА В. О. М., ЕГН *****, с адрес: гр. Б., ул. „П.“ № 44 да заплати на „Б.“ ЕООД, гр. Б., ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. Б., ул. "С." № 12, представлявано от В.Б.Б. – управител още 120 /сто и двадесет/ лева разноски пред първата инстанция, съобразно с отхвърлената част от иска, както и сумата от 1972 /хиляда деветстотин седемдесет и два/ лева, разноски пред въззивната инстанция, съобразно с отхвърлената част от иска.

ОСЪЖДА „Б.“ ЕООД, гр. Б., ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. Б., ул. "С." № 12, представлявано от В.Б.Б. – управител да заплати на адв.С. А., на основание чл.38, ал.2 ЗА сумата от 330 /триста и тридесет/ лева за адвокатско възнаграждение пред въззивната инстанция, съобразно с уважената част от иска.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 678/19.10.2023г., постановено по гр.д.№ 346/2023г. по описа на РС Б., в останалата обжалвана част.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВКС в едномесечен срок от връчването на препис на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____